

Knjaja vsak četrtik
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
cible hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Baležniki katol. tis-
karskega društva do-
živajo list brez pe-
senas naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Kovak-u na
velikem trgu po 10 A.

Rekopis se na vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 38.

V Mariboru, dne 22. septembra 1898.

Tečaj XXXII.

Mojim narodom!

Največja, najgrozovitejša nesreča je zadela Mene in Mojo hišo.

Moje žene, krasú Mojega prestola, zveste družice, ki Mi je bila v najtežjih urah Mojega življenja tolažba in zaslomba, s katero sem več izgubil, nego Mi je možno izreči — ni več. Strahovita usoda Jo je otela Meni in Mojim narodom.

Morivčeva roka, orodje brezumnega fanatizma, ki si je postavil za smoter uničiti obstoječi družbeni red, se je vzdignila zoper najplemenitejšo izmed žená ter v slepem, neomejenem sovraštvu zadela srce, ki ni poznalo nobenega sovraštva ter je bilo samo za dobro.

V brezmejni bolesti, ki pretresa Mene in Mojo hišo, vzpričo nezaslišanega čina, o katerem se zgraža vesoljni omikani svet, seza v prvi vrsti glas Mojih ljubljenih narodov lajšaje k Mojemu srcu.

Ponižno se klanjajoč božji volji, ki Mi je vsodila toliko in tako nedoumno nesrečo, moram Previdnosti izrekati zahvalo za neprecenljivi zaklad, ki Mi je ostal: za ljubezen in zvestobo milijonov, ki ob uri trpljenja obdajajo Mene in Moje.

V tisoč znamenjih, iz bližnjih in daljnih krajev, iz visokih in nizkih krogov, se je izražila bolest in žalost za pokojno cesarico in kraljico. V ginljivem soglasju se razlega tožba vseh o neizmerni izgubi kot zvest odmev tega, kar preveva Mojo dušo.

Kakor Mi spomin Moje iskreno ljubljene soproge ostane svet do poslednje ure, tako Ji je postavljen v hvaležnosti in čiščenju Mojih narodov neminljiv spomenik za vse svoje čase.

Iz dna Svojega od žalosti potrtega srca Se zahvaljujem vsem za to novo poročstvo preudanega sočutja.

Ako morajo tudi utihniti slavnostni glasovi, ki bi se imeli razlegati to leto, vendar Mi ostane spomin na brezštevilne dokaze udanosti in gorkega sočutja najdragocenejši dar, ki sem ga mogel prejeti.

Skupnost naše bolesti ovija novo, presrčno vez okoli prestola in domovine. Iz neizpremenljive ljubezni Svojih narodov ne zajemam samo ojačenega čuta dolžnosti vztrajati v določenem Mi poslanstvu, ampak tudi upanje, da se Mi to posreči.

Molim k Vsemogočnemu, ki Mi je poslal toliko nadlogo, naj Mi dá še moči izpolniti ono, h čemur sem poklican. Molim, naj blagoslovi in razsvetli Moje narode, da najdejo pot ljubezni in sloge, ki naj jih osreči in oblaži.

V Schönbrunn, dne 16. septembra 1898.

Franc Jožef s. r.

Nаша cesarica †

Pogrebne slovesnosti z onim otožnim, pretresljivim značajem so že minole. Vse javne zadeve se zopet vršijo svojim navadnim potom. Ako bi se smelo soditi samo po zunanjih pojavih, rekli bi, da so avstrijski narodi že pozabili, kakšna velika nesreča je zadela našo cesarsko hišo in celo obširno Avstrijo. Toda zunanjest vara. V srcih avstrijskega prebivalstva še vedno počiva globoka žalost nad veliko, britko izgubo. Še vedno premišljuje naš razum, kako osvetiti nečloveško dejanje propalega zločinca ter vsaj nekoliko zadostiti zemeljski pravici. Zločin je vnebovpijoč in kliče po ostri kazni.

Zajedno pa občudujemo svojega milega vladarja, s kako viteško udanostjo nosi hudi udarec. Užaljen je v globočino blagega svojega srca, a v nesreči ne izgubi poguma. Ne da se streti od viharja neprijazne mu usode, ampak pogumno hodi dalje po svojih dose-danjih potih ter opravlja brez vsakega presledka težavne cesarske posle. Bog ga še naj nadalje krepí in varuje!

Svojim čitateljem pa smo dolžni natančnejših poročil o nesrečnem dogodku od onega trenutka sem, ko je truplo cesaričino zapustilo Genevo.

Iz Geneve na Dunaj.

Prepeljava trupla iz Geneve na Dunaj se je vršila brez vsake slovesnosti, priprosto in navadno. Bilo je v sredo 14. t. m. ob 7ih jutraj. V hotelu Beaurivage je bilo že zgodaj vse živahno. Okolu tri četrti na 8 je prišel zvezni predsednik švicarske ljudovlade z zveznim svetom in genevski mestni zastop. Čakali so v veži. Potem so prinesli doli prt, s katerim je bila pokrita cesarica na odru.

Okolu 8. ure so prinesli krsto iz sobe. Šest služabnikov je neslo doli po stopnicah razkrito rujavo hrastovo krsto, ki je bila brez vsakega okrasja. Nihče, ki bi prišel slučajno tja, bi si ne mogel misliti, da nosijo truplo cesarice. Dvorni gospodje in gospe in poslanik Kuefstein so sledili za krsto, katero so položili na mrliški voz, stoječ pred hotelom. Na vozu so ogrnili krsto z velikim, črnim prtom in pokrili z venci. Več vencev so nosili za krsto in trije vozovi, čez in čez naloženi s krasnimi venci so sledili pogreb-nemu vozu. V zaprtih kočijah so se za temi peljali člani dvornega spremstva, za njimi je korakalo šest orožnikov, potem so prišli zvezni in mestni svetniki, tudi v zaprtih vozovih, in orožniki so zaključili sprevod.

Po ulicah je vladal vkljub neizmernemu

pritisku prebivalstva izgleden red. Vladala je med množico globoka tišina, čulo se ni nobenega glasu, ko se je peljal voz s krsto mimo. Vsi so bili odkriti in ostali so tihi in mirni, ko je sprevod že odšel. Okna vseh hiš so bila polna gledajočega občinstva.

Pred kolodvorom se je zbrala neštevilna množica ljudstva, da skaže cesarici poslednje spoštovanje. Orožniki in ognjegasci so delali špalir in množica sama se je držala strogega reda. Na vsakem obrazu se je kazala žalost in bolešt, in povsod, kjer se je pomikal sprevod, so se vsi globoko klanjali pred krsto. Žene so jokale.

Krsto so vzdignili z voza in jo nesli na kolodvor. Glasno plakajoče so sledile dvorne dame, grofice Harrach, Sztaray in Festetics, katere so spremljali dvorni gospodje, grof Bellegarde, fml. Berzeviczy, princ Auersperg in poslanik grof Kuefstein. Pridružil se jim je zvezni predsednik Russy, zvezni svetniki in mestni zastopniki.

Krsto so položili v dvorni pogrebni voz, ki je došel z Dunaja, ter jo pokrili z venci. Plakaje so stali okrog služabniki pokojne cesarice in člani dvornega spremstva. Višji duhovnik genevski Lannier je stopil z duhovniško asistenco v železnični voz in še enkrat blagoslovil truplo. Nepopisna žalost je vladala med navzočimi. Grofica Sztaray, ki je ves ta čas največ trpela, bi se kmalu zgrudila od bolešt. Omahovala je proti vozu; njena sorodnica, grofica Zichy, jo je skušala tolažiti.

Dvorno spremstvo je potem sedlo v železnične vozove; vlak se je začel počasi pomikati in kmalu je zginil spred očij otožne množice, ki se je v nemi žalosti razhajala.

Po vseh krajih, skozi katere je vozil vlak truplo umrle cesarice, se je nabralo velikansko ljudstva, da je izkazalo vladarici zadnjo čast. Na postajah stolnih mest so čakali vlaka duhovni, vojaški in posvetni dostojanstveniki ter izražali dvorniku grofu Bellegarde sožalje. Po cerkvah so zvonili vsi zvonovi in trgovine so bile zaprte. Tako se je pomikal vlak s truplom visoke gospe proti Dunaju.

Na Dunaju.

V četrtek dne 15. sept. točno ob 10 uri zvečer je pripeljal vlak truplo umrle cesarice na Dunaj. Že ob 9 uri se je napolnil kolodvor z nešteto množico ljudi. Noč je že razpela svoje črne peroti nad glavnim mestom našega cesarstva, nad Dunajem. Žalostno in nemirno so razsvetljevale plinove luči temno noč. Čim bolj se je bližala deseta ura, vedno več ljudi je vrelo proti kolodvoru. A ljudje

so prihajali in čakali v najlepšem redu. Komaj da so si upali govoriti med seboj. Skrivnostna tihota je vladala naokrog. Le udarci ur iz različnih stolpov motili so nočno tihoto. Vsak je čakal s težkim srcem trenutka, ko dojde vlak s telesnimi ostanki ljubljene cesarice.

Kazalci na urah so se približali deseti uri. Vseh oči so se obrnile v ono stran, od koder ima priti vlak. Skrajja je bilo še vse tiho. Potem pa se je naenkrat slišalo že od daleč sopihanje lokomotive in drdranje koles. Kako je to šumenje iz daljave otožno zaigravalo po srcih čakajoče množice! In vlak je začel iti počasneje. Kakor da bi se ne upal priti na žalujoči Dunaj! Vendar kmalu sta se že razločevali tudi oni dve luči pred lokomotivo. In počasi prišel je res celi vlak na kolodvor ter se vstavil tamkaj z mrtvo cesarico avstrijskega cesarstva. Z mrtvo cesarico torej je prišel . . . ! Da, z mrtvo cesarico! Med množico čakajočega občinstva je nastala grobna tišina, ko se je vstavil vlak. Navzoči častniki so salutirali, vojaški boben je zamolklo zadonel po nočni tihoti. Iz čakalnice stopijo tiho z bakljami plemenitaški dečki in za njimi dvorni župnik. Iz voza se nosijo najprej venci. Potem pa primejo močni moške za rakev ter jo postavijo na kolodvorska tla. Priprosta, celo navadna rakev! A v tej rakvi prebiva jeden najdražjih zakladov našega cesarstva, v njej prebiva naša cesarica. Toda ni več živa, ona je mrtva, pokojna, njeno blago srce je nehalo biti za vselej. Ta tesna rakev je sedaj njeno stanovanje. Ah, celi Dunaj gleda to tužno resnico! In v oči vseh navzočih stobile so solze globoke žalosti. Ženske so ihtele, a tudi moške se niso mogli vzdržati solz. Kdo bi ne jokal za blago cesarico v tako turboslovesnem trenutku? Truplo so zanesli v čakalnico, kjer je je dvorni župnik blagoslovil. Potem pa so vzdignili rakev na voz, da se prepelje v dvorno palačo.

Tiha noč je bila. Proti dvorni palači pa se je pomikal počasi šesterovprežni voz s truplom umorjene cesarice. Tudi tukaj je bilo vse polno ljudstva. Spoštljivo so se priklanjali vsi gledalci, koder se je peljal voz mimo; moške so se odkrivali, žene so jokale. To je bila za Dunaj žalostna, nesrečna noč.

V dvorni palači.

Proti tri četrt na deset se je pripeljal v dvorno palačo presvitli cesar, da tamkaj počaka na dohod svoje mrtve žene. Ob 11ih je prišel voz z visoko gospo v dvorno palačo. Zopet stopi dvorni župnik k rakvi, da blagoslovi mrtve ostanke ter pomoli za dušni mir pokojnice. Ko je končal, zazveni naokrog

Listek.

Prve rože.

(Češki spisal V. Beneš-Třebizsky. Poslovenil D. Pš.)

Kadarkoli vidim na kmetih hišo, pod okni hiše ograjo, za ograjo vrtec, v vrtcu grede obrobline s svežim zelenjem, vsikdar premišlujem, da je ta hiša ali kočja s slamnato streho pred zelenim vrtom tako močno podobna starcu, ki sedi na osojah, in kateremu pri nogah igrajo otroci, drug lepši in gibčnejši od drugega.

Pred hišo Nebeskih v Květnici nahajala se je pod okni tudi ograja. Nekdaj bila je pobarvana z zeleno barvo; toda od te barve ostale so le tu in tam komaj vidne lise.

Okoli pokropljenih sten vil se je za ograjo vrtec. Toda ta vrtec se je popolnoma razlikoval od drugih. V njem ni bilo ne jedne grede, ne jedne poti, samo trata, na kateri je bila trava za pol lakta visoka; tudi ne jedne cvetlice ni bilo, toda rož grm pri grmu.

Vendar je bilo poznati, da se teh grmov človeška roka uže dosti let ni doteknila, da so vzrastli in oveli ginevali in vsehali sami, izkratka, da jih je samo Bog imel na skrbi.

In med temi rožami sedel je dan na dan star kotar in brez prestanka milo gledal

rdečo barvo, kakor bi želel, da mu še enkrat zardi na koncu življenja ovelo, brazdovito blede lice.

Bilo je v prvih dneh junija, ko sem posetil vas Květino, v vasi hram z rožnim vrtcem pod oknom, a v hramu starega kotarja. Bil je uže slab, glavo je nosil nekako preveč naklonjeno in tudi njegovo oko izgubilo je nekdanji svit in jasnost prejšnjih dnij. Dobil sem ga v vrtu na drenovi klopi. Pozdravila sva se, potresla si roke, a jaz segnil sem mimogrede po najbližnjem grmu, na katerem se je blestela roža, ki je bila letos v vsem letu prva.

V tem trenutku sem občutil njegovo koščeno desnico, ki je z vso silo zgrabila mojo roko; hitro sem se ogledal in stresel po vsem telesu.

Oči starčkove so se izbulile, ustnici ste se mu tresli in ovelo lice dobilo je skoraj izraz blaznosti.

Hotel sem za korak odstopiti, toda nisem mogel. Še vedno tiščal je stavec mojo roko s svojo desnico kakor s kleščami.

«Ali ste uže pozabili? — Ve mlade glave prehitro pozabljate!»

Njegov glas zvenel je otlo, kakor bi bila tu pod njegovimi prsi sama otlina.

«Spominjam vas na to! Triindvajset let se pred mojimi očmi nikdo ni doteknil

rož, a za mojim hrptom tudi ne, ker sem grozil, da izgubi vonj na veke, kdor se dotakne katere, da mu vsahne roka, kdor katero utrga. Razumete? In triindvajset let cvetejo te rože, opadajo, in veter razveje po vrtu njih listje. A dal sem tudi v pogodbo napisati, da ta vrtec pustijo, kakor je bil za mojih časov, ako mi hočejo vstreči. Toda vaši glavi se čudim, da tako hitro pozabi! Starček me je potegnil k sebi na klopico. Oči so bile zopet globoko vpadle, lice zopet mirno, a vendar tudi prijazno vkljub otožnosti, katera se je še povečala od časa, kar sem poslednjič bil tu.

«To morate staremu dedku odpustiti! Vi veste zakaj?» In kotar si je oddehnil, tako prav iz dna svojih prsi.

Vedel sem, zakaj; toda sam vrag mi je pošepnil, da sem segnil po grmu, in še danes si to tako mislim.

Potem sva jela govoriti in kmalu se mu je žalostni obraz razjasnil, ko sem odšel, stisnil mi je roko tako odkritosrčno, kakor bi nekaj slutil; a v starih modrih očeh tvorili so se biseri in kanili drug za drugim po gubah obličja, kakor bi hoteli obraz omočiti, nemara se potem vendar še jedenkrat razcveto na njem rožice. (Dalje prih.)

turobni, v srce segajoči «Miserere.» Vse ljudstvo se je zganilo, ko je zaslišalo žalostno mrtvaško pesem in nove solze so stopile v oči navzočih. — Kako veselje je vladalo, kadarkoli se je vračala dobra cesarica v prostore dvorne palače, danes pa toliko solz . . . ! Vzdignili so rakev ter jo zanesli v dvorno kapelo. Tam je že čakal presviti cesar s hčerama Gizelo in Marijo Valerijo. Kako svidenje je to bilo! Žena, mati leži pred možem, hčerama mrtva, zaprta v tesno rakev. Cesarju se je poznala velika dušna bol. Globoko je nagnil glavo, ko so položili rakev z mrtvim telesom drage mu žene na mrtvaški oder. Hčeri Gizela in Marija Valerija pa sta ihteli na ves glas. Zopet so se vršile molitve. Po dokončanih molitvah je vse zapustilo kapelico, le cesar s hčerama in bližnjimi sorodniki je ostal še v cerkvi. Sedaj se cesar ni mogel več premagovati. Stopil je h krsti, objel jo z obema rokama ter jokal, glasno jokal . . .

Ko se je vzravnal, obrnil se je h grofici Sztaray ter jo vprašal: «Ali je cesarica mnogo trpela?» Grofica odgovori: «Ne mnogo in ne dolgo, ker je bila umrla v nezavesti.» — Na to se je cesar s hčerama odpeljal zopet v Schönbrunn.

Na mrtvaškem odru.

Drugi dan, v petek, je bila dvorna kapela odprta za vsakega. Že od 8. ure zjutraj je hitelo ljudstvo trumoma v cerkev, da se poslovi od zemskih ostankov nepozabne cesarice. Ozrmo se na oder!

Cesarica leži na odru v priprosti kovinski rakvi brez vsakega okraska. Jediní okrasek je zlati križ na sredi rakve. Rakev je pokrita s črnim, z zlatom pretkanim brokatom. Na nji leže štirje venci od otrok in vnkov umrle cesarice. Ostali venci vise ob cerkvenih stenah.

Nad glavo so cesarska in kraljevska krona, vojvodski klobuk, znamenja reda zvezdnega križa in druga častna znamenja v briljantih; pri nogah leže bele rokavice in črna pahljača. Ob krsti stražijo telesne straže.

Občinstvo se je spuščalo v cerkev v oddelkih 30-40 oseb. Gneča je bila nepopisna. Vse se je sililo proti cerkvi. Policija je vzorno skrbela za red. Tudi z dežele je prišlo mnogo kmečkega ljudstva, da vzame slovo od svoje cesarice. Kakor mora je ležala žalost te dni nad Dunajem. Mnoge gospe so nosile žalno obleko, gospodje pa črne trake na klobukih in rokah.

Evropske države.

Vse evropske države so poslale svoje odposlance, da se udeležijo pogreba. Nemško cesarstvo zastopa cesar Viljem sam. Italija je poslala svojega prestolonaslednika. Nadalje so došli h pogrebu: bavarski vladar princ Luitpold, srbski kralj Aleksander, rumunski kralj Karol, saksonski kralj Albert, veliki knez ruski Aleksij in mnoge druge visoke osebe, katerih vsled piclega prostora ne moremo vseh imenovati. Škofov je bilo prišlo prav mnogo na pogreb. Med njimi so bili tudi naš lavantinski knez in škof.

Pogreb.

Pogreb se je vršil v soboto ob 4. uri popoldne. Od pogreba cesarjeviča Rudolfa dne 5. februarja 1889 Dunaj ni videl jednakega. Že za rano istega dne je bilo po vseh cestah in ulicah nenavadno živahno, nepopisno gibanje. Nebrojne množice prebivalstva so hitele v nepretrganih vrstah proti središču mesta ter si skušale zagotoviti prostor na onih cestah, po katerih se je peljala ljubljena cesarica na svojem zadnjem potu. Vsi železnični vlaki dohajali so že dan poprej in v soboto dopoldne prenapolnjeni občinstva, ki je od blizu in daleč prihajalo v cesarsko prestolnico. Zunanje lice mesta je bilo še žalostnejše, kakor prejšnje dni. Raz vseh hiš so vihrale dolge črne zastave, okna in balkoni pa so bili zagrnjeni s črnimi pre-

grinjali. Prebivalstvo je bilo večinoma v žalnih oblekah. Na Ringu so stebri, ki so bili še pred nedavnim povodom cesarjevega rojstvenega dne krasno ozaljšani, oviti s črno tančico. Kmalu po dvanajsti uri so prižgali plinove svetilnice po ulicah. Čim bolj se je približevala za žalostno slovesnost določena ura, tem večje je postajalo bolešno vznemirjenje nebrojne množice, ki je tiho in nemo stala za špalirjem in pričakovala žalostnega sprevoda. Ne samo v očeh deklic in žena si opazil solze žalosti, marveč tudi osiveli starčki so pretakali solze globoke in odkrite žalosti. Zamolklo zvonjenje zvonov vseh dunajskih cerkva naznanilo je ob 4ih čakajoči množici, da se je v dvorni palači jel pomikati žalostni sprevod.

Dvorni strežaji in telesni služabniki vzdignili so rakev z zemskimi ostanki pokojne cesarice z mrtvaškega odra ter jo po cerkvenem blagoslovljenju ponesli na mrliški voz na švicarskem dvoru. Pred krsto so stopali: dva dvorna komisarja, strežnik dvorne cerkve s križem, dva strežnika s kardinico in kropilnikom, dvorni župnik z asistenco obeh dvornih kapelanov z gorečimi svečami ter dvorni nadkomisar. Neposredno za krsto, ob katere desni in levi strani so svetili plemenitaški dečki ter je korakale po šest mož avstrijske in ogrske telesne straže, osem trabantov in osem jezdecev s svojimi poveljniki na čelu, korakal je globoko potr najvišji dvor blage pokojnice, namreč cesaričin najvišji dvornik, oba komornika, najvišja dvornica in obe dvorni dami.

Ko se je sprevod prikazal na Mihaelovem trgu, odkrili so se čakajoči in daleč je bil čuti jok in vzdih navzočih prič tega presretljivega prizora.

Na čelu sprevoda je jahal oddelek konjice, temu je sledil dvovprežen dvorni voz z dvornim nadkomisarjem, drugi voz s štirimi sedeži s komornimi strežaji, potem pa eskadron konjenišva. Za tem je jahal dvorni komisar in trije šesterovprežni dvorni vozovi z obema komornikom, najvišjo dvornico pokojne cesarice, obema dvornima damama in višjim dvornikom blage pokojnice. Ob straneh teh treh voz korakali so telesni strežaji, oddelek telesne straže peš in na konjih pod vodstvom svojih častnikov. Sedaj šele se je pomikal velikanski, črno prepreženi mrliški voz, katerega je vleklo osem vrancev. Krsto so skoro popolno pokrili nebrojni krasni venci. Na vsaki strani mrliškega voza so korakali po štirje telesni strežaji in po štirje plemenitaški dečki z gorečimi svečami. Poleg teh je spremljalo krsto na vsaki strani po osem mož avstrijske in ogrske telesne straže. Za krsto je sledil oddelek telesne straže na konjih, stotnija pešcev in eskadron konjenice.

Cesar je čakal sprevod v kapucinski cerkvi. — Sprevod se je pomikal po določenem redu čez notranji dvorni trg, Mihaelov in Jožefov trg, po avguštinski cesti in se je zvil potem na Tegetthofovo cesto proti Novem trgu, kjer v grobišču male kapucinske cerkvice počivajo trupla članov najvišje cesarske hiše.

Od avguštinske cerkve nadalje so se pridružili sprevodu duhovščina, magistrat, deželni odbor, ministerijalni in drugi svetniki, dvorni uradniki in drugi, ki so se zbrali v avguštinski cerkvi.

Ko je dospel mrliški voz do glavnih vrat kapucinske cerkve, vzdignili so krsto ter jo v spremstvu duhovščine nesli v cerkev, kjer so jo položili na sredi cerkve s svečami obdani oder. Tukaj je čakal sprevoda naš cesar, člani cesarske rodovine, zunanji vladarji in delegati raznih vlad.

V kapucinski cerkvi.

Kapucinska cerkev si je nadela v soboto na dan pogreba žalno obleko. Stene, stebri in altariji so bili oviti v črno barvo, v barvo smrti. Nestalno so brlele luči po cerkvi. Pred glavnim altarjem je bil narejen mrtvaški

oder, na katerem bo nad zemljo zadnjikrat počivalo truplo avstrijske cesarice Elizabete.

Že mnogo pred 4to uro se je polnila cerkev z odličnimi osebami. Prišli so odposlanci vseh držav, zastopanih na dunajskem dvoru. Prišli so kardinali, škofi, predsedstvo gosposke in poslanske zbornice, mestno županstvo dunajsko, deputacije in poslanci raznih dežel. Cesar sam, člani cesarske rodovine in zunanji vladarji so čakali v obednici očetov kapucinov.

Ure po stolpih so naznanile četrto uro. Naznanile pa so zajedno tudi, da se sedaj začne zadnja vožnja cesarice Elizabete, vožnja k večnemu počitku. Po kapucinski cerkvi sta zavladata naenkrat mir in tihota. Vrata, skozi katera se prihaja iz obednice v cerkev, so se odprla. Med vrati se prikaže brhka možka postava: nemški cesar. Za njim pa prihaja oni vladar, kojemu te dneve izraža sočutje in sožalje celi svet: naš cesar. Vladarja odideta na določene prostore.

Naš cesar je stal na evangelijski strani. Najbližja cesarju je stala nadvojvodinja Marija Elizabeta, poleg nje princezinja Gizela z bavarskim princem Leopoldom in Marija Valerija s soprogom nadvojvodo Salvatorjem.

Kmalu je dospel mrliški voz do glavnih vrat kapucinske cerkve. Krsto so vzdignili z voza ter jo nesli v spremstvu duhovščine v cerkev na pripravljen oder. Iz klopi, kjer so sedele gospe, se je slišalo tiho ihtenje. Može pa so pripognili glave v zadnji pozdrav svoji cesarici. Nato se je vršil pred krsto slovesni blagoslov in pevci dvorne kapele so zapeli «Libera.» Slovesno blagoslovljenje trupla pokojne vladarice je izvršil kardinal dr. Gruscha ob asistenci prelatov Horny in Zschokke. Med blagoslovljenjem je stal cesar nemo s sklenjenima rokama, vtopljen v tiho molitev. Najžalostnejši prizor pa je bil ob petju «Libera.» Glasno sta ihteli nadvojvodinja Valerija in princezinja Gizela, pa tudi cesar se ni mogel vzdržati joku.

Po blagoslovljenju so dvorni in telesni strežaji vzdignili krsto ter jo mej molitvami duhovščine in v spremstvu svetilcev oo. kapucinov ponesli v grobnico. Pred krsto je stopala pogrebna duhovščina, takoj za krsto pa cesar, najvišji dvornik s spremstvom, najvišji dvornik pokojne cesarice in oba komornika.

V grobnici se je vršilo poslednje blagoslovljenje in po dovršenih molitvah izročil je prvi najvišji dvornik kapucinskemu gvardijanu ključ od krste ter ga priporočil njegovemu varstvu.

Ko se je vrnil cesar po dolgi molitvi iz grobnice, približal se je nemškemu cesarju ter z njim zapustil cerkev in se odpeljal v dvorno palačo. Ob 6ih se je odpeljal iz dvorne palače v Schönbrunn. Pogreb je bil končan, cesarica Elizabeta je bila položena k večnemu počitku.

V slovo.

Naše cesarice Elizabete torej ni več med živimi. Že so jo položili k večnemu počitku v grobišče očetov kapucinov poleg njenih slavnih prednikov. Žalostnim srcem stojijo avstrijski narodi v duhu ob njeni krsti. Saj so izgubili z Elizabeto ženo, ki je bila mati vsem, ki je bila tolažnica bolnikom in žalostnim, ki je bila pomočnica siromakom. Naša srca so ranjena vsled tako velike, nepopravljive izgube. Bol nam reže v srca, skeli nas ona žgoča žalost, ki je spremljevalka ločitve za vedno.

Za vedno! Da, na tej zemlji smo ločeni za vedno. Tukaj se ne vidimo več.

Toda ali smo res za vselej popolnoma ločeni od svoje blage cesarice? Ne, dvoje še nas bo vezalo na njo, to dvoje je molitev in blag spomin. In za slovo obetamo sedaj njenemu duhu, ki gleda doli na nas iz nebeških prostorov, da ji hočemo ostati zvesti tudi po njeni smrti v molitvi in spominu.

Naše višje šole.

IV.

Videli smo, da Slovenci nimamo niti jednega gimnazija, niti jedne realke, niti jedne meščanske šole, dočim imajo Nemci teh šol na preobilje; pač pa plačujemo mi za vse šole večje ali manjše odstotke (za deželne šole dobro tretjino), za katero čast se Nemcem moramo dati psovati in zaničevati, sploh s seboj ravnati tako ošabno in surovo, da se človek z zdravim srcem zgraža. Prišli pa smo tudi do spoznanja, da manjkanje pogovorjenih slovenskih šol za narod naš pomenja toliko, kakor počasno a gotovo smrt, in da nam je, če se hočemo ohraniti, odločno stopiti na noge z zahtevo: «Šol nam dajte!» Nadaljujmo svoje razmatranje!

Poglejmo si učiteljska. Kar veleva zdrava pamet, to za Nemce nasproti Slovincem nikdar ni veljalo in tudi sedaj ne velja, najsi bodo budalosti, ki jih počenjajo še tako gorostasne, njih dejanja še tako surova in krivična. Le raz to motrišče je mogoče razumeti, da je tudi šola, ki vzgaja one, ki naj vzgajajo in učijo slovensko deco, torej učiteljske v Mariboru nemško, čisto nemško. No, radi lepšega učitelja veronauka tu in tam da kako vprašanje v slovenskem jeziku, na katero slovenski učiteljski odgovori slovenski — če zna, kajti razlaga se nemški, drugo pa je vse nemško, kakor da bi bili učiteljski namenjeni za Berlin. Da se slovenski jezik slovenskim gojencem predava po štiri ure na teden, kot predmet, za to je bilo svoje dni treba huđega boja, ali ta od vlade podeljena milost kratko in malo ne more zadostiti z ozirom na mero, v kateri ima slovenski učitelj, ki naj uči vse predmete v slovenskem jeziku, tega znati. Učitelj ljudske šole naj ve, kako se slovenski imenuje ta in ona rastlina, živalica, kamen, fizikalna priprava, ta ali ona snov, kako se pravi v zemljepisnem oziru temu in onemu, kako se na pr. imenuje ta del cveta, kako oni, kako ta del stroja, kako oni itd. ali o vsem tem v šoli, v koji se je «pripravljaj» za bodoči poklic slovenskega učitelja ni slišal nič; pač pa se je moral vse to natanko učiti nemški, dasi sam ni vedel čemu. V onih štirih urah, ki so odmerjene slovenskemu jeziku kot predmetu, si učiteljski ne more prisvojiti dosti znanstvenih izrazov raznih strok, kajti v teh urah se ima pred vsem naučiti slovenski jezik pravilno govoriti in pisati, priučiti se raznim spisnim vrstam in pridobiti si pregled razvoja slovenskega jezika. Da bi pa ostali slovenski profesorji, kolikor jih je, dajali slovenskim gojencem pomniti zraven nemških izrazov tudi slovenske, to ima le navidezno vrednost. Prvič so učiteljski sploh, slovenski pa še posebno, ker imajo po 4 ure na teden več, z učnimi urami in učenjem itak preobloženi; drugič se posamezna slovenska beseda, ki se nemškemu predavanju pritačne, takoj pozabi; da bi znanstveni izrazi ostali, bi se moral ves predmet v slovenskem jeziku učiti; in tretjič bi bilo podavanje samih znanstvenih izrazov tudi radi tega brezuspešno, ker je jeden prof. določenega predmeta Slovenec, drugi trd Nemec; Slovenec bi imenstvo lahko podajal, Nemec ne; Slovenec ga, recimo, v prvih letih zahteva, Nemec, ki slučajno pri zrelostnem izpitu izprašuje, zopet ne. Kar se pa ne izprašuje in klasifikuje, s tem si dijaki, kakor je znano, ne belijo glav. Vlada se pri nastavljanju profesorjev za mariborsko učiteljsko na znanje slovenskega jezika ne ozira nič; seveda ne; čemu tudi, če je zavod nemški? In tako pride, da za slovenske šole prav za prav noben nov učitelj, ki ostavi mariborsko učiteljsko, in če tudi z najboljšim pričevalom, ni sposoben. Kar se tiče praktične slovensčine, zna sicer v neki meri pravilno govoriti in pisati, toda le v okvirju najnavadnejšega, vsakdanjega besedišča. Kako hitro pa bi se naj pogovarjal v tej ali oni znanstveni stroki, manjka mu besedij. Kdor pa nima, ne more dati; in zato tudi ljudski

učitelj, izhajajoči iz učiteljskega mariborskega, slovenski deci tega ne more dati, česar bi bila v smislu pravega, t. j. prosvetnega in napredujočega narodnega življenja potreba. Dočim se učitelj sam poslužuje nemščine, če hoče v katerisibodi reči znanstveno govoriti in se v svrhu nadaljne izobrazbe v raznih strokah navadno rajši poslužuje nemških knjig, manjka otroku besedij, da izrazi, kar je po nekoliko natančnejem naziranju doznal. Tako narod ne more napredovati, tako narod od dne do dne bolje hira, in rana smrt mu je gotova. Narod, v kojem razne panoge znanostij ne poganjajo in rastejo, tak narod ne živi, ampak umirajoč čaka rešilne smrti. Tako uči zgodovina, in katere posledice so imeli isti pogoji doslej brezizjemno, bodo je tudi imeli pri narodu slovenskem. Naš narod edini ne bode tvarjal izjeme; tega ne pričakujemo.

Treba nam je torej neobhodno slovenskega učiteljskega. Zakaj Nemci nimajo slovenskih ali madžarskih ali laških učiteljskih? Ker dobro vedó, česar je narodu treba, nas pa hočejo pokončati. Da, da, na tak način se pokončujejo narodi; treba le čitati podrobno zgodovino, pa se ve.

Če je uže to, kar smo opisovali, gorostasna budalost ali prav za prav nečloveška zlobnost, še vendar mera dolgo ni polna. Slušajte! Učiteljski dela po zakonu koncem četrtega leta takozvani zrelostni izpit seveda v nemškem jeziku in je usposobljen za nemške in slovenske ljudske šole. Sedaj sme služiti le kot začasni učitelj oziroma podučitelj brez pravice do pokojnine. Čez dve leti sme se pri posebnih komisijah oglašiti za drugi, zadnji ali takozvani izpit učiteljske usposobljenosti, vsled katerega se mu plača nekoliko zviša, postane definitiven ter dobi pravico do pokojnine. Ta izpit pa mora učitelj, ki hoče služiti na slovenskih šolah narediti na pol v slovenskem, na pol v nemškem jeziku, in sicer ga dela tako, da dobi iz vsakega predmeta nekoliko vprašanj v slovenskem, nekoliko v nemškem jeziku; odgovarjati se mora v tistem jeziku, v katerem se je vprašanje stavilo. Sedaj bi naj znal slovenski učitelj izražati se v vseh znanstvenih strokah v slovenskem jeziku, naj bi torej poznal slovensko znanstveno imenstvo natanko, kakor nemško. Kje naj mladi učitelji to vzamejo? V knjigah, ki so njim rabile na učiteljsko, ga ni, ker so nemške, novih, slovenskih knjig kupovati pa njim pičla plača ne dovoljuje. Sicer pa vlada od človeka nima pravice zahtevati, česar mu ni dala, kar mu je zlobno pridržala. Kaj tacega je pač edino le mogoče pri Nemcih, ki bijejo v obraz vsaki pravičnosti in vsaki zdravni pameti, da le germanizujejo. In ta krivica prakticira se, kakor da bi bila najvišja modrost in najblažja dobrohotnost, uže leta in leta. Vsi klici in protesti so bili doslej zastonj, glas vpjočega v puščavi.

Nehote usiljuje se še premišljajočemu cela vrsta nemško pametnih misli. Kadar mladi mož naj postane «zrel» za učiteljevanje na slovenskih šolah, takrat mu ni treba znati izraževati se slovenski v raznih strokah, pač pa, kadar hoče postati «sposoben!» Nadzornik pa ne zahteva od njega prvi dve leti nič manj, nego pozneje!

V Celovcu je še slabše nego v Mariboru, v Ljubljani utegne biti nekoliko bolje.

Doslej smo govorili o tem, kakšno učiteljsko Nemci štajarskim Slovincem privoščujejo. Ali poglejmo, kako se s pomočjo slovenskega denarja sami oskrbujejo. Mariborsko učiteljsko je torej nemško, zraven njega skrbi za porast nemškega učiteljstva dvoje državnih učiteljskih v Gradcu, moško in žensko. Da je nemških učnih sil za ljudske šole mnogo več nego treba, da je slovenskih pomanjkanje, to jih nič ne skrbi, to jim je ravno všeč, kajti Nemci silijo na slovenska tla in deželni šolski svet je na vse možne načine podpira. Dosti primerov, da je nastavljena na slovenski šoli taka učna moč, ki je izprašana le za nemške šole. Katerega slovenskega mladeniča

naj tudi veseli posvetiti se učiteljskemu stanu ob takih narodnih razmerah in ob plači slovenskoštajarskih učiteljev, ki je mnogo slabša od one nemških?

Zdelo se nam je potrebno, pomuditi se pri učiteljsko nekoliko dalje, ker se nam zdi izmed vseh šol, ki so v našem članku na vrsti, za ohranitev oziroma oživljanje naše narodnosti prvega pomena. Kajti ves nemški pritisk na naše ljudske šole ne opravi nič, če učitelj za blaginjo naroda slovenskega gori in je svoji nalogi kos. Vojsko našo z Nemci pa bo odločil boj za ljudsko šolo. To si dobro zapomnimo!

Zatorej: Slovensko učiteljsko moramo imeti!

Dopisi.

Iz Velenja. (Italijanski delavci.) Tukajšni delavci, ki si iščejo zaslužka pri gradnji nove železnične proge Velenje-Dravberg, uprizorili so zadnjič 14. sept. meseca nekakšni štrajk in nedolžno demonstracijo zoper italijanske delavce. Vzrokov za nezadovoljnost domačih delavcev je zadosti. Govori se, da se vzlic pogodbe, vsled katere bi se smeli na tej progi uporabljati v prvi vrsti delavci, ki imajo avstrijsko državljanstvo, ne-gujejo najbolj tuje Italijani, ki dobavljajo ne samo boljše plače, ampak v primeri z našimi podjetniki vsa boljša dela. Tako n. pr. slišimo od strani naših delavcev, da zasluži Italijan v teku dneva po fl. 1'60—1'70, dočim naš istotako vstrajni in marljivi delavec le okoli 1 gl. največ fl. 1'15. Največ pa je pripomoglo k temu sicer itak nedolžnemu in neresnemu izbruhu nezadovoljnih duhov iz-zivajoče obnašanje tujecev Italijanov na domači zemlji napram domačim delavcem, katere osipajo oni s priimki à là porco di sciavo in se jim posmehujejo, kakor da bi bili oni gospodje, a ne gosti na slovenski zemlji. Ogenj v streho zaneli je pa vse Avstrijce presenečena, žalostna vest, da je anarhist Luccheni, po rodu Italijan, zabodel našo ljubljeno vzvišeno cesarico Elizabeto in v torek zjutraj zbralo se je, ko se je raznesla in vresničila ta komaj verjetna novica, okoli 100 delavcev, ki so z razvito cesarsko zastavo slovenske pesmi popevaje korakali proti Hudi luknji, da bi odgnali nepriljubljene jim goste, Italijane. V teku pota narasla je množica do 300 mož, kateremu se je v Šent-Lenartu ustavilo konsignirano in pomnoženo orožništvo. Saj bi se pa Italijanom itak ne bil skrivil nijeden las ne, ker priznati moramo, da so se naši delavci, Kranjci, Štajarci, Čiči itd. jako dostojno vedli in da je to zgoli zasluga našega omikanega delavstva, da ni prišlo do večjega razpora, ali celo do prelivanja krvi. Ravno s tem so ti tudi dokazali, da naš priprosti narod ni takšen, kakor besedičijo in kakor se širokoustijo o njem njega nasprotniki, ampak, da je v primeru z drugimi narodi v tem smislu na precej visoki stopinji. Upajmo vsaj, da se bode v tem slučaju od strani poklicanih faktorjev oziralo na pravične težnje našega delavstva. Da se jim prvič vsaj nekaj poveča dnevni zaslužek, ker življenje je v naši dični dolini, kdor količjakaj pozna njene razmere, primeroma z drugimi kraji jako drago, drugič pa, da se ne nastavlja več Italijanov, kakor jih ravno za zidarska dela potrebujemo. Vsaj je zadosti domačih moči, ki iščejo dela in kruha! Na te se je v prvi vrsti ozirati! Če bi pa ne mogli doseči svojih namenov, bilo bi najbolje za nje, da se obrnejo do kakega drž. poslanca, ki bi se na pripravnem mestu pritožil zoper to krivico in zoper to nezakonitost. Kakor se čuje, stoji v pogodbi, katero je sklenilo podjetništvo z državo, črno na belem zapisano, da se morajo v prvi vrsti sprejeti avstrijski državljani v delo in le v slučaju, da bi teh ne bilo zadosti, kar pa tukaj ni, drugi delavci iz tujih držav. Ravno ti pa naši državi mnogo škodujejo, ker so le

za časa dela v državi, in ker po končanem delu poberejo zasluženi denar in ga na tak način izvažajo iz Avstrije. Kakor razvidimo iz teh dejstev, nimamo uzroka, da bi se ogrevali za tujce.

Od Kapele. Obče veselje razlegalo se je širom slavne Avstrije vsled 50letnice vladanja Njegovega Veličanstva presv. cesarja. Kakor blisek z jasnega neba uničilo je izvršeno zlodejstvo nad Nje Velič., premilo vladarico Elizabeto, vso radost zvestih podložnikov in jo spremenilo v neizmerno morje žalosti.

Vse namenjene veselice, zborovanja in shodi bili so hipno vstavljeni. Tudi shod pri Kapeli, določen na 18. dan meseca sept., bil je deloma preklican; a vsem se pa to ni objaviti moglo zaradi kratkega časa. Oddaljeni veleslavni državni poslanec kanonik dr. Gregorec je zato prispel k nam in tudi vladni poverjenik. Ker se je vendar zbralo nekaj volilcev, poročal je državni poslanec o svojem delovanju v državnem zboru in v kratkih potezah naslikal njegovo svetlo in temno stran v povsem mirni obliki. Konečno se je spominjal s solznimi očmi pretužnega dogodka v preslavni vladarski hiši ter izrazil najglobokejše sočutje nad nepopisno nesrečo, iskreno želeč: neskončno modri Bog naj v svojih nezapopadljivih sklepih milostljivo krepki in tolaži preblago srce tako težko zadetega milega vladarja in ga ohrani zvesto mu vdanim Avstrijcem še mnogo let! Za ves trud in za tužnomile besede bodi gosp. državnemu poslancu javna iskrena zahvala!

Iz Dobove pri Brežicah. Z radostjo sem bral zadnji dopis iz Dobove. Saj je dopisnik označil naše razmere, ki ne morejo nikakor prijetno uplivati na pravega rodoljubnega moža. Nemškutarija je preveč razširjena, posebno v govorjenju, kar je značilen znak in sramoten dokaz narodne zaspanosti. To trdim tudi jaz. Srečal sem v nedeljo moža iz Velikega obreža, ki gotovo pred svojim dvajsetim letom ni vedel, kaj je nemščina. Misli si je: Sedaj pa že moram pokazati, kaj znam in skroka modro: »Guten amt, bie gec!« Pogledam ga, zavrnem ga odločno slovensko, a on hoče klatiti nemško. To je sramota! Če bi se vsaj pravilno govoril, bi mu naj bilo kolikor toliko odpuščeno. Pa to kvasenje in spaketanje preseda že vsakemu. Mož si je gotovo trudil priučiti se nemščine v tisti dobi, ko je gonil na pašo še svojo nekdanjo kozo, kakor so mi pravili, a ta se mu je neki porogljivo smejala. Prihodnjic Vam pa, gospod urednik, povem ime vsakega, kdor bo kvasil nemščino.

Tako je zadnjič gospod dopisnik prav poročal. Z veseljem moram povedati, da so to spoznali tudi treznomisleči kmetje, narodni možje, ki so trdili, da je stala v »Gospodarju« resnica. Da, kmetje, bila je resnica, pa povrh še žalostna resnica. Ravno tako je glede občinskih pečatov. Zadnji dopis moram v toliko popraviti, da se še v resnici nahajajo samonemški pečati, od katerih ima jeden napis: Gemeinde Sela, Bez. Rann. Ni to žalostna resnica? Dotični župan pa je bil, kakor sem menda za trdno zvedel, celo na vseslovenskem županskem shodu v Ljubljani. Čast mu, gotovo mora biti ponosen na svoj narodni korak v slovensko Ljubljano, zato se pa tem manj spodobi in tem bolj nelepo je, da ima tisto nemško plesljivo pečatno spako. Proč ž njo! Župani, ki imajo slov. pečate, bodo gotovo blage volje svetovali, kako je treba odpraviti to narodno zlo.

Nemškutarije je preveč nadalje na napisih, ki spadajo v področje županov. Tako posebno na cestnih napisih, kakor na občinskih. N. pr. Strasse nach Gaberje, Dorf Gaberje. Ostali napisi so podobni. Ti napisi so popolnoma v oblasti županov, katere bodete, če ste gotovo narodni in če ljubite slovenski, materin jezik, odpravili, in dali dolžno pravico slovenskemu jeziku.

Nadalje je neobhodno potrebno, da delate slovenske živinske potne liste, ne pa nemške »Viehpase«. Tako bodete vrgli od

sebe vse narodne madeže, s katerimi ste obdani. Resnica bode v oči. Zato pa sklenite, da hočete biti v bodočnost v vsem slovenskega mišljenja in kar je še več, delovanja.

Razne stvari.

Domače.

(Imenovanja.) Premeščeni so sodni pristavi: Albert Luschan iz Kranja v Ljubljano, Fran Peterlin iz Črnomlja v Kranj, V. Kronasser iz Marenberga v Ptuj, Fr. Jagodic iz Kozjega v Slov. Bistrico in Fr. Rekar iz Vipave v Radovljico.

(Osobne vesti.) Gospica Micika Torizer in g. dr. Karol Chloupek, praktični zdravnik v Šoštanju bodeta dne 28. sept. t. l. v župni cerkvi v Varaždinu poročena.

(Volilci) na shodih v Kapeli pri Radgoni in na Ptujski gori zbrani izrekli so poslancu dr. Gregorcju svojo iskreno zahvalo in popolno zaupanje; tukaj tudi dr. Jurteli zlasti še zaradi tega, ker je Ptujsko posojilnico obranil preteče nesreče, in je vsled tega škodoželjnost nemčurska splavala po Dravi.

(Slovenskim županom.) Župan Hribar prejel je od c. kr. deželnega predsedstva za Kranjsko nastopno naznanilo: Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je vsled razpisa Nj. Ekselence c. kr. ministerkega predsednika kot ministra notranjih stvari ddo. 1. septembra letos št. 6927 blagovolilo najmilostneje dovoliti, da se 472 na županskem shodu zbranim slovenskim občinskim predstojnikom za poslano udanostno brzojavko sporoči Najvišja zahvala.

(Ljutomerski notarijat.) »Slavnemu uredništvu »Slov. Gosp.« v Mariboru! V številki 37 »Slov. Gosp.« t. l. se čita, da sem jaz »v zadevi imenovanja novega notarja za Ljutomer našel pri svojih deželno-zborskih in državnozborskih kolegih la malo »podpore«. Izjavljam torej, da v tej zadevi nisem imel priložnosti, z več kakor z enim gosp. kolego se pismeno razgovarjati, zato ker mi je poročilo o tej stvari došlo veliko prepozno. Popolnoma nerazumljivo mi je, kako je prišla zgornja za gg. kolege v deželnem in državnem zboru razžaljiva opazka v javnost. Jaz je nisem zakrivil na nobeden način. Vitanje, 16. septembra 1898. J. Žičkar.« Tudi mi izjavljamo, da g. posl. Žičkar z ono opazko ni v nobeni zvezi. Zajedno pa še moramo nekaj opomniti, kar bi morali že v zadnji številki storiti, da nam ni poročilo došlo prepozno. Tudi posl. dr. Rosina je storil v zadevi ljutomerskega notarijata popolnoma svojo dolžnost. Bil je 9. sept. t. l. z gosp. Kukovcem in Sršenom osebno pri ministerstvu ter posredoval za slovenskega notarja. Torej tudi njemu vsa čast!

(Iz Pameč) nam pišejo: Šolsko jubilejno veselico smo obhajali pri nas 11. t. m. V cerkvi se je blagoslovila lepa šolska zastava s podobami sv. Alojzija in božje Porodnice. Župnik Rotner nam je v izbranih besedah narisal pomen zastave v spomin papeževega in cesarjevega jubileja. Po cerkvenem opravilu so šli otroci na vrt gostilničarja Hajtnika. Učitelj in njegova soproga delila sta tukaj otrokom krepčalnih jedil, za katere so poskrbeli župnik, učitelj, novi župan in drugi. Z domoljubnim nagovorom učitelja se je končala lepa slavnost. Šolskega očeta ni bilo zraven, ker neki preveč žalujejo, da se jim je zidanje šolskega poslopja tako slabo posrečilo.

(Pri sv. Duhu na Stari gori) imeli smo dne 13. t. m. lepo šolsko veselico v proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja. Da je veselica tako lepo uspela, izražamo gorko hvalo gg. župniku, kaplanu, sosedu M. Kvasu ter šolskemu vodji. A največ je daroval tukajšnji krajni šolski svet, za kar gré zasluga vrlemu načelniku g. Vuk-u. Tudi je skrbel krajni šolski svet, da je dobil vsak redni

in po letu oproščen učenec jedno Zupan-ovo knjižico. Oficijelni del s pozdravom, slavnostnim govorom, petjem in z deklamacijami izvršil se je v šolski sobi, a pogostitev na prostem pod lipami. Tudi umorjene cesarice smo se spominjali ter ji zaklicali trikrat: »Slava«.

(Pesniški župan.) Na dan 14. septembra t. l. je povabil jareninski cerkv. konkurenčni odbor k dopopolnilni volitvi vse občinske zastope. Vabila so se že 4. sept. rasposlala, a ker so bila slovenski pisana, napihnilo so se žile našega pesniškega župana in tuhtal je in tuhtal, kako bi pomiril svojo vrelo kri, in se maščeval nad slovensko predrznostjo. In njegova glavica je res nekaj iztuhtala. Na dan volitve 14. sept. pošlje pismo, v katerem nasprotuje vsaki izvolitvi, češ, on je šele 13. sept. vsprejel vabilo in torej ni mogel odbornikov obvestiti. Tukaj usojamo si Vas g. župan vprašati, ali res v devetih dneh nedoide na Vas adresirano pismo? Saj posedate vsaki dan v hiši zraven pošte na Pesnici in kakor slišimo, pri pesniški pošti sami opravljate za svojo osebo posel listonoše. Čudno torej, da tako dolgo ne dobite svojih pisem! Občine pa, ki so 3 ure od pošte oddaljene, redno vsprejemajo v dveh dneh svoja pisma. Toda še nekaj bi bilo mogoče! Ali morda zadržuje pesniški gospod poštar nalašč tako dolgo slovenska pisma?

(Iz Celja.) Izlet dne 8. t. m. na Vransko k tamošnji pevski slavnosti ostal bode nam Celjanom enako onemu v Št. Jur n. j. ž. v trajnem in prijetnem spominu. Slavnost se je vršila ob najlepšem vremenu ter se je posrečila popolnoma. Vso našo pozornost vzbujal je veliki mešani zbor s svojim dovršenim petjem. Teško smo se ločili od navdušenih in prijaznih Vrančanov. Nazaj v Celje prišedše sprejel nas je izjemoma lep mir; celjske šemovci, ki so imeli na ta dan svoj dirindaj po dnevi, so bili namreč otišli že spat.

(Ponočni napad.) V nedeljo po noči napadli so celjski pouličnjaki nekega Slovenca z nožmi ter mu prizadjali več ran. Lepo spričevalo miroljubnosti naših nemčurjev!

(Celjski nemški odvetnik dr. Stepischnegg) obsojen je zaradi razgrajanja o priliki koncerta akad. društva »Triglava« v Celju na 150 gl. kazni, oziroma 10 dni zapora.

(Odvetnik dr. Anton Brumen in nedeljski počitek.) Na podlagi § 19. tisk. zakona zahtevam, da sprejmete z ozirom na notico v št. 37 Vašega lista v prihodnjo ali naslednjo drugo številko na istem mestu in z istimi črkami natisnjen sledeči popravek: Ni res, da nisem hotel podpisati prošnje odvetniških in notarskih uradnikov za nedeljski počitek. Ni res, da sem izjavil, da bodem to storil, za kar se odloči dr. T. Horvat. Ni res, da vsled tega tudi nisem podpisal prošnje, ker je g. Tom. Horvat odklonil vsak počitek. Ni res, da sem postal drugega mnenja. Res je, da je pred nekaterim časom prišel uradnik gosp. Maksa Koserja c. kr. notarja v Ptuj v mojo pisarno z neko v nemškem jeziku sestavljeno prošnjo. V prošnji se obračajo uradniki do svojih šefov, naj jim privolijo nedeljski počitek. Prošnja je bila podpisana že od starejših tovarišev, ki so bili deloma za popolni počitek, deloma za deloviti počitek. Izjavim proti dotičnemu uradniku, da je stvar jako težka, če nismo vsi jedini. Podpisa dr. Horvata in notarja Filiferota še takrat dotična vloga ni imela. Ker sta ta dva gospoda starejša, povem uradniku gsp. notarja Koserja, naj po starosti kroži prošnja in naj potem spet pride k meni, ker sem najmlajši med tukajšnjimi odvetniki in notarji. Čez nekaj časa pride dotični gospod s prošnjo, ki še ni bila od navedenih gospodov podpisana nazaj, češ, da ta gospoda nista za počitek. Na to podpišem to prošnjo jaz s pridevkom: za delni počitek.

Dr. Anton Brumen, odvetnik.

(Imenovanje.) Imenovani so sodnim pristavom avskult.: I. Toporiš za Črnomelj, I. Polenšek za Vipavo, dr. M. Šribar za Kozje, dr. Otakar pl. Kočevar za Marenberg, I. Fajfar za Črnomelj.

(Iz Ljutomera) nam piše opazujoči popotnik: Peš sem krevsal po murski dolini. Na sredi Ljutomera sem obstal. Pred menoj se je dvigal rumeno pobarvan «Hotel Schrammel» na pragu mu je stal debelotrebušen možiček. Vse je bilo tiho. Ni se imel mož očevidno čez goste pritoževati. Kar naenkrat pa nastane nemir. Od jedne strani pridirja «posušena trakulja», od druge Janez Lekar in od druge lepi Aleksander. Ha, sem si mislil, zdaj bode nekaj. Pripelje se res na vozu nepoznan mož. Vsi skočijo k njemu in ga pozdravijo: «Heil und Sieg.» Vprašam, kdo je to in povedali so mi, da je to novi njihov notar. Potegnili sem jo dalje. Za menoj pa so se še vedno razlegali, kakor besni glasovi «Heil, heil». No, sem si mislil, če se je notar Thurn tako hitro vrgel poštarju Mavritschu v naročje, potem ne bo dobro vozil z murskimi kmeti. Korakal sem iz trga.

(V mariborsko bogoslovje) so vsprejeti gg. abiturijenti: Makso Ašič iz Koprivnice, Anton Avsec iz Novega mesta, Fr. Cvetkovič iz Dobove, Ludovik Gala iz Sv. Križa pri Ljutomeru, Janez Ilc iz Ribnice na Kranjskem, Janez Jelovšek iz Gornjega grada, Rudolf Kociper iz Ormoža, Andrej Lovrec iz Št. Lovrenca v Slov. gor., Dom. Puc iz Ljubljane, Jožef Skvarč iz Dobove, Ivan Šlebinger od Sv. Ane na Krembergu, Maks Vrabar iz Kaple. V tretje leto stopi graški bogoslovec č. g. Ferd. Pšunder iz Pobrežja pri Mariboru.

(Iz Črešnjevca.) Petdesetletnico vladanja našega presv. cesarja je obhajala šolska mladina v Črešnjevcu 7. t. m. prav slovesno. Ob 8. uri zbrali so se učenci pri slavnostni sv. maši. Popoldne se nadaljuje ta slavnost v lepem gozdu šolskega načelnika, kateri nam je ta prostor z veseljem prepuštil. Slavnost otvoril je naš šolski ogleđa in župan. O pomenu dneva govoril je šolski vodja. Temu govoru so sledile pesmice, ki so se dobro sponesle, in na to urejene proste igre. Otroci so se pogostili z bidri, klobasami in jabolčnikom. Hvala vsem, ki so na kak način koli doprinesli, da se je slavnost izvršila tako lepo!

(V Oplotnici) pri Jonkeju dobili bodo bojda vsi oni, katerim je letos toča hudo prizadela, blago na pol zastonj. Kdor pa še tiste polovice ne bode mogel plačati, nabasal mu bode tudi brez denarja koš iz same dobrosrčnosti do svojih «bratov», kakor ta dobri gospod imenuje naše slovenske kmete. Sklepati pa to moramo iz njegovega govoričenja pri Založniku, kamor je prišel med naše ljudi pozno v noči, ko smo obhajali cesarsko slavnost. Ni se mogel namreč prečuditi trdosrčnosti gosp. župnika, da ne opravlja vremenskih maš zastonj, ko so vendar ljudje tako ubogi, ker jim je letos toča pobila. Tedaj Brezovljani, le na noče dokler si ne premisli, znabiti vam res da Jonke svoje blago na pol zastonj, saj bi drugače vendar ne mogel zahtevati, da naj kdo drugi to stori.

(V Rečici) je to nedeljo ob 11 uri po noči koncem trga začelo goret pri Pinozi po domače Kramerji. Goreli so novi hlevi, ki stoje prav blizu domače hiše in drugih s slamo kritih poslopij. Večji požar zabranili sta domači brizgalnici, katerima so jako hitro prišli na pomoč naši Podbrežani in g. Turnšek s svojo brizgalnico. Poslopje je zavarovano za malo svoto 500 gld. Požar je nastal skoraj gotovo po neprevidnosti. Bliščeči zvonik in svetla okna so prestrašila več ali manj vse tržane, zlasti še naše tržanke.

(Žalostne razmere na velenjski postaji.) Piše se nam: 16. t. m. ponudila se mi je prilika, da spoznam tukajšnje žalostne razmere na tukajšnji postaji železnične proge Velenje-Celje. Omenjeni dan popeljati sem se hotel v Celje in zahtevam,

kakor imam navado, posebno pa še v našem slovenskem Velenju v slovenskem jeziku karto za vožnjo. Za odgovor dobim od dotični dan uradujočega g. Rubasch-a v precej osornem glasu mene osuple besede: »Ich kann nix slovenisch! Reden Sie deutsch! Sie können es ja!« Ker nisem hotel meni nič tebi nič kar tako izpolniti usodepolnega imperativa visokega gospoda in ga tudi ne poprositi v blaženi nemščini, naj bi mi vendar le dal potrebno vozovnico, ampak ko sem le koj postal siten in srboriten, in sem se v moji drznosti upal, nadlegovati v zopetni slovenščini fini čut dotičnega gospoda, tedaj slušajte, zarenči nad menoj, pohlevno dušo, da sem se strahu tresel: »Sorgen Sie dafür, dass Sie slovenische Beamten bekommen! Ich habe Ihnen schon einmal gesagt, dass ich slovenisch nicht kann.« No mislil sem si, sedaj pa imaš, in hote, nehote poslužiti sem se moral blažene nemščine, da bi ne zamudil vlaka. Pa še nekaj! Ko poprosim poslej za pritožbeno knjigo, razkrije mi ta dober gospod prelepo tajnost: »Das Beschwerdebuch ist eingesperrt.« No mislil sem pri sebi, tu se še pritožiti ne smeš, pa potuhtal sem si že drugo, in vsakomu bode v prihodnjic odprta ležala ta usodepolna črna knjižica, ki jo tudi nazivljamo: »Beschwerdebuch«. Mi se vidimo pri Filipih! Slovenci, Vi pa le zahtevajte v Vašem to je v slovenskem jeziku za vozovne karte, ne ustrašite se nikogar in zmaga bo Vaša! Če bi sem Vam pa ne vstreglo, napišite v omenjeno knjižico, kar Vas teži!

(Od Malenedelje.) Pri nas se je vršila dne 11. septembra veselica s petjem, tamburanjem in slavnostnim govorom. Priprosto ljudstvo je bilo mnogobrojno zastopano, a nič manj tudi dična inteligenca. Vse pevske in tamburaške točke, kakor tudi slavnostni govor g. nadučitelja Cvahteja, so se z navdušenim odobravanjem sprejele. Jako živahna je bila potem prosta zabava; zato pa gre največa zasluga gg. jurjevskim tamburašem ter domačim gg. pevcem. Pohvalno moramo omeniti tudi nekaterih odličnih gostov, kakor bivšega kapelana Kovačiča, ki je prvi jel agitovati za veselico ter nas je počastil svojim pohodom tako daleč od Vurberga. Dalje smo radostnega srca zrlji tudi našega gosp. učitelja prvič med ljudmi. Imeli smo tudi drugih gostov od Sv. Križa, osobito pa so bili zastopani vrli in probujeni Jurjevčani. Vsa čast Vam, dragi nam sosede! Na svidenje kmalu, morda na »Silvestrov večer!«

(Občinske volitve na Dobrni) so se zoper vse pričakovanje dobro obnesle. Ves odbor je v narodnih rokah. Nemškutarji še se pokazati niso upali na pozorišču. Zanašamo pa se zdaj tudi, da bo nam narodni odbor priskrbel kmalu slovenski poštni pečat.

(Razžaljivo dejanje mariborskega župana.) Posebni lepaki naznanjajo včeraj in danes po našem mestu zahvalo cesarjevo za vse sočutje, ki se mu je izražalo te žalostne dni od vseh narodov in iz vseh krajev širne Avstrije. Naše županstvo razglašalo zahvalo le v nemškem jeziku. V tem slučaju se mora označiti dejanje županstva kot jako neumestno in razžaljivo. Naš župan dobro ve, da je njegovo mesto, kateremu županuje, četudi ne po nepravilnem ljudskem štetju, a vsaj po vsi resnici in istini v svoji dobri polovici tudi slovensko mesto. Razumemo z nemškega štaljšča županovega, da ne da vsakega razglasa v obeh mestnih jezikih objaviti, a da pridržuje sedaj dobri polovici mariborskih prebivalcev v njihovem slovenskem jeziku tudi zahvalo cesarjevo, to nam je nerazumljivo. Kako pridejo Slovenci do tega, da jim nemščina prikriva tudi cesarjeve besede? Ali je naj nemščina zid med slovenskim narodom in cesarjem. Mi nočemo nobenega zidu, zato pa kličemo: »Proč z nemščino!«

(Marijinoceljsko romanje.) Kakor smo izvedeli sedaj iz zanesljivih virov, mora se železniškim uradnikom krivda na neredih povodom marijinoceljskega romanja

v toliko odpisati, da niso bili zadosti rano obveščeni o tako velikem številu romarjev. Kajti skraja se je najavilo le okoli 1000 romarjev, nad 500 pa se jih je pridružilo še le v zadnjem trenutku na vlaku. Vodniki so sicer brzojavili ta prirastek, a železniško uradništvo si ni moglo več pomagati.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jakob Zupanič, župnik pri Št. Ožbaltu v dravski dolini je dobil župnijo v Gotovljah. Č. g. Jakob Kitak, provizor v Št. Martinu za Dreto je dobil župnijo istotam.

Društvene.

(Katoliško delavsko društvo v Trbovljah) ima dne 25. septembra t. l. ob 3. popoldan, v gostilni gosp. Antona Volavška, svoje mesečno zborovanje. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Na Paki v savinjski dolini) bo prihodnjo nedeljo, 25. oktobra shod kršč. socijalnega društva Celjskega o pol štirih popoldne na Pošti. Govoril bo g. J. M. Kržišnik o socijalnem vprašanju kmetskem in delavskem, in gsp. Rebek o delavski organizaciji. Pridite prebivalci Pake in obližnih krajev v prav obilnem številu.

(Iz Celja.) V torek 13. t. m. se je sešlo v Celju na shod kršč.-socij. društva »Naprej« mnogo gospodov z bližnjih in daljnih krajev. Zaradi prevelike nesreče, ki je zadela vso državo, se pa zborovanje ni vršilo, ampak se je, po presrčnem ogovoru, poslala samo brzojavna sožaljška presv. cesarju. Zborovalo se bo čez nekaj tednov.

(Iz Rečice.) Ker se ni povabilo poslalo v »Slov. Gosp.«, bilo bi dosledno, ko bi tudi nikdo ne poročal o zborovanju podružnice sv. Cirila in Metoda. Doslednosti te čudne vrste pa nisem prijatelj, torej rečem, takega zborovanja naša podružnica še ni nikdar imela, ker v Rečici še ni bilo gledališnega odra, na katerem so se prav spretno sukali, obračali, mešetarili in stepli mnogoštevilni Marinkini snubači. Dobrodušni oče Gaber je vse po vrsti milostno sprejel in vsakemu odkritosrčno želel, »da bi se do dobrega pomenil«. Nastopili so diletantje, a igrali so, kakor sploh diletantom le mogoče, da smo tem bolj radovedni bili, »Kateri bo«. Vrlo dobro obnašali so se Marinka, oče in doktor. Ni jim bilo mogoče česa oporekati! Ker je prišlo mnogo odličnih, velevrlih gostov iz Gornjega grada, Mozirja, Ljubnega in Luč, bil je pozdrav prvomestnika župnika res prsrčen, govor domačega kapelana navdušen. Žal, da je bilo kmetov premalo, le nekateri zavednejši so prišli. Na novo je pristopilo več udov in eden ustanovnik. Razšli smo se z namenom, da pridemo vedno radi k ednaki veselici, gosp. blagajnik pa z željo, da bi še večkrat nabral čistega dobička 35 fl. Pri odru in drugih luknjicah odskrtala je miška samo 10 fl.

(Dijaški kuhinji v Ptujju) so darovali v šolskem letu 1897/98: (Konec.) Čast. gospod Lendovšek M., duhovn. svetov., župnik in dežel. poslanec v Makolah 5 gld., Flek Jožef, inful. prošt itd. v Ptujju 10 gld., Janžekovič V., kapel. v Čadramu 1 gld. 50 kr., slavni odbor okraj. zastopa pri Sv. Lenartu 20 gld., slavna posojil. v Slov. Bistrici 20 gl., slavna posojilnica v Ptujju 100 gld., Kovačič Jos., učitelj pri Sveti Trojici na Goričkem 1 gld. 50 kr., dr. Križanič Ivan 10 gld. oči čistega dobička romarske poti v Marijino Celje. — Vsem blagim dobrotnikom pa izreka prsrčno zahvalo odbor »Dijaške kuhinje« v Ptujju.

Loterijne številke.

Trst 17. sept. 1898: 85, 26, 10, 82, 47
Linc » » » 43, 4, 44, 34, 35

Svilnati damasti meter po 75 kr.

do 14 gld. 65 kr. — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. — najnovosejših tkaninah, barvah in vzorcih. Za-sebnikom poštnine in carine prosto na dom. — Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Oklic.

Od c. kr. okrajne sodnije Ptuj se naznanja:

Po zahtevanju dedičev bo prostovoljna sodna dražba v zapuščino po Ani Trafella spadajočega zemljišča vl. št. 15 kat. obč. Lubstava obstoječega iz kočice hšt. 22, vinograda, njive, travnika in pašnikov v cenilni vrednosti po 861 fl. 56 kr. s premočnino v vrednosti po 23 fl. 45 kr. vred dne

27. septembra 1898

dopoldne od 10-12. ure na licu mesta pri koči hšt. 22 v Lubstavi.

Izklicna cena je za zemljišče 450 fl. za premočnino 23 fl. 45 kr.; pod tem zneskom se ne prodaja. Vsak licitant mora varščino po 10% položiti in na račun skupila prevzeti dolgove po 140 fl. in od ostale kupnine plačati prvo polovico tekom 4 tednov, drugo polovico do konca leta 1898 ali pa se s dediči pogoditi.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo zemljišč smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 14.

C. kr. okrajno sodišče Ptuj IV., dne 8. septembra 1898.

Zahvala.

Podpisana izrekata vsem blagodušnim prijateljem šolske mladine, ki so s svojimi prispevki omogočili šolsko slavnost povodom 50letnice presvitlega cesarja posebno preblagorodni gospej dr. Ferka — iskreno zahvalo in Bog plati!

Krajni šolski svet in šolsko vodstvo sv. Barbare niže Maribora, dne 18. septembra 1898.

Načelnik: Nadučitelj:

Marko Krajnc. Fran S. Kranjc.

Zahvala.

Podpisani šolski svet izreka vsem blagim prijateljem šolske mladine, ki so s svojimi darovi omogočili šolsko veselico v Sv. Trojici v Slov. gor. povodom 50letnice presvitlega cesarja, posebno čast. gosp. župniku o. Miklavž Meznarič-u, častitemu učiteljstvu, častitim gospej Juljani Kirbisch, Mariji Golob, poštarici, Ani Steinbauer, Mariji Golob, Toniki Ferka, krčmaricam, rodbini Kocpeckovi, gospej in gosp. Mlinariču, gosp. Ryzienskiju, visokočastiti duhovščini za sijajno prireditev cerkvene slovesnosti, kakor vsem tistim, ki so na jeden ali drug način pripomogli k tej slovesnosti — iskreno zahvalo in Bog plati!

Krajni šolski svet pri Sv. Trojici v Sl. g. 20. septembra 1898.

Jožef Družovec, načelnik.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc, trgovec v Celju v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagonne, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino.

Z veselo spoštovanjem 30-52

Anton P. Kolenc.

„Slovarček“

jako pripravna knjiga, se nemščine, in

„Anglež“

se angleščine za potrebo naglo in brez učitelja priučiti, dobi se po 55 kr. poštne povsod prosto, pri izdajatelju Jož. Paulin-u v Ljubljani, Marijin trg št. 1., kakor tudi v mnogih knjigarnah. Plačilo naročilu v pisemnih markah pridjati je najpripravneje. 3-5

Presrčni srečno

kličem vsem znancem-prijateljem, od katerih se nisem mogel osebno posloviti pri odhodu iz Ljutomera in preselitvi v Kranj.

Anton Šlamberger,

c. kr. notar.

Učenca išče

Franc Lovrec, trgovec pri Sv. Tomažu, pri Ormožu. Zmožen mora biti slovenskega in nemškega jezika ter imeti dobra šolska spričevala. Hrano in stanovanje dobi od gospodarja. 2-2

Oskrbništvo grajščine

Herbersdorf

prodaja od železniške postaje Wildon na Štajarskem proti povzetju

jabolčnik

zlatorumen z izvrstnim okusom, po 6, 8, 10 in 12 kr. liter. 7

Razglas.

Podpisano ravnateljstvo naznanja, da **Posojilnica mariborska**

počeni od 1. oktobra t. l. uraduje v svojem lastnem hramu v Nagytovjevi ulici.

V Mariboru, dne 13. septembra 1898.

Ravnateljstvo Posojilnice v Mariboru.

V najem

se želi vzeti hiša za trgovino. Ponudbe blagovolijo se poslati upravništvu „Slov. Gospodarja“.

Janez Schindler,

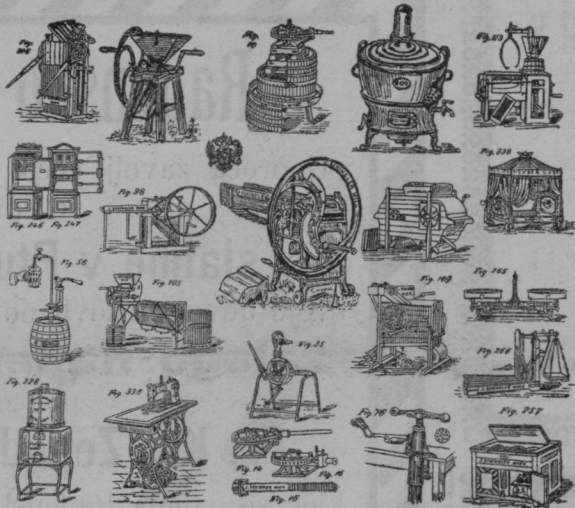
Dunaj III., Erdbergstr. 12,

pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupei se iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 13-18 lasnik privilegij.

Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

Umetno stavbarsko-klesarski obrt

Murnikovih naslednikov

Anton Gajser, lastnik.

v Mariboru

Kaiserstr.-Theatergasse št. 18.

Obstoji že 40 let.

Karol Kocijančič, klesarski mojster.

Priporoča se za izdelovanje klesarskih in kiparskih del, kakor tudi popravil.

Največja zaloga na Spod. Štajarskem

gotovih, novih nagrobnih kamenov iz marmorja, sijanita in granifa. — Marmorne plošče vsake boje in velikosti so vedno v pripravi. 8-14

Postrežba točna. — Cena jako nizka.

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 30-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Pridni učenec

se sprejme takoj v M. Berdajs-ovi trgovini v Mariboru. 1-3

Posestvo,

katero obstoji iz dveh hramov s petimi stanovanji ter z gospodarstvenim poslopjem vred, lepi vrt z drevjem in brajide, blizu četiri orale zemljenjiv in travnikov, vse v dobrem stanu, se iz proste roke prodaja. Več se zve pri lastniku posestva v Studencih pri Mariboru hišno št. 87 Lembaška cesta. 1-2

Posestvo

v Rotweinu pri Mariboru, obstoječe iz 3 oralov zemljišča, zidane hiše in kmetijskega poslopja se prodaja po ceni in pod ugodnimi pogoji.

Vpraša se naj pri gospej Wankmüller hšt. 80 v Rotweinu. 1-2

Novo zidana hiša

pri d. M. v Brezji s 3 njivami se takoj pod roko prodaja. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri posestniku Franc Remer št. 61 pri D. M. v Brezji.

Hiša,

v kateri je stara vedno dobro obiskana gostilna in pekarija, se zaradi smrti gospodarja takoj prodaja. Več pove upravništvu tega lista.

Na prodaj!

Hram na Teznu pri Mariboru št. 105 se takoj pod roko prodaja; obstoji iz četirih hiš, kuhinjo in kletjo, je celo prenovljen, in v narboljšem stanju. 1-2

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobavne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolite pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer, imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice št. 4. Domača tvrdka!

Lep zaslužek

za krščanske trgovce, učitelje, uradnike in druge pripravne osebe je

zastop „Unio catholica“.

Pojasnila ustmeno ali pisмено pri generalnem zastopu „unio catholica“ v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 1. 3-3

Uljudnej pozornosti 18-25

posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pisemne ponudbe pod 20.298, Gradec, poste restante.

Stefan Kaufmann

trgovec z železnim blagom v Radgoni 7-2

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev
po jako nizki ceni.

Sadni sejem v Gradcu,

ki ga priredi mestna občina Graška od 2. do 5. oktobra 1898.
Pošilja se na trg k večjemu do 1. oktobra 1898.

Vstop prost; prostori se ne dajejo v najem. 2-2

Mestni svet v Gradcu (Komité za sadni sejem.)

Vožnje karte
in
tovorni listi

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

**Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje radovoljno

koncesijovana potovalna pisarna 11

E. Schmarda

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4, (pritličje n. l.)

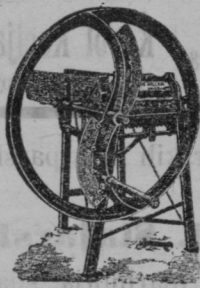
Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice**
za sadje in zelenjavo. **skropilnice** proti peronospori, poboljšani
sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlini za žito,
stiskalnice (preše) za
vino in sadje različnih
sestav. (Te stiskalnice
imajo skoro ono tlačilno
moč, kakor hidravlične
(vodovodne) preše).

Slamoreznice, se jako
lahko gonijo, in po zelo
zmernih cenah. Stiskal-
nice za seno in slamo,
ter vse potrebne, vse
poljedelske stroje pro-
daja v najboljši izvr-
šitvi

Ig. Heller na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. 14-20

— Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati. —

Hiša z posestvom

2 1/4 orala polja in gozda v Novivasi pri
Mariboru je prav cenó na prodaj. — Več
pové iz prijaznosti uredn. „Slov. Gosp.“

Na prodaj!

Lepo novozidana hiša, čeden govejski
in svinjski hlev, 15 oralov zemljišča, lep
sadunosnik, njive in travniki, prav čeden
in lep gozd — četrt ure od mesta — se
proda po prav nizki ceni. Okrajna hra-
nilnica lahko ostane vknjižena. — Več
se izve pri posestniku Anton Lacjan-u na
Ciganci pri Slov. Bistrici. 1-3

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54,

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije).

Priporoča svojo bogato zalogo 8-2

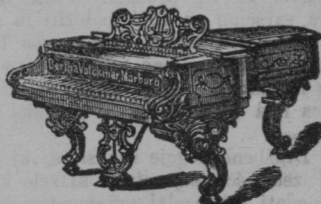
novih

glasovirjev

in

pijanin

(s križnimi strunami, z
orehovo polituro, črni in
ameriški orehov les)
kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznanem sestavu iz najboljših tovarn po
tovarniških cenah.

Glasovirji „Ehrbar“!

Jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in pro-
dajajo. **Posojila po najnižji ceni.**

Radensko kopališče

priporoča zavolj večje priročnosti veletržcem
in kupcem

slatine v Ptujju in okolici

svojo novovstanovljeno

zalogo Radenske slatine

pri gospodu

Fr. Ks. Zepuder-ju v Ptujju,

kjer se nahaja Radenska slatina zmiraj sveža
in dobro napolnjena.

Naša slavnoznana, velikokrat premirana
„Radenska slatina“ ima med vsemi narav-
nimi mineralnimi vodami največ ogljenega
kisleca natrona in litijona ter je nedosegljiva
kot zdravilo za protin, za boleznj v mehurju,
ledvicah in želodcu proti katarju.

Naša slatina je tudi najizvrstnejša na-
mizna voda, ker mešana s kiselim vinom in
z rastlinskim sokom itd. jako mozira.

Kopališče Radenske slatine,
Höhn in dr.

V Radencih meseca avgusta 1898.

Studenčno ravnateljstvo.

1-2

Sesalke Tehtnice

vsakih vrst za domačo in javno
rabo, za kmetijstvo, stavbe in obrt.

NOVOST: Po Bower-Barffovih patent-
nih inoksidacijskih sesalkih.

inoksidirane sesalke
so obvarovane zoper rjo.

Geniki
gratis in franko.

W. GARVENS, DUNAJ,

{ I. Wallfischgasse 14.

{ I. Schwarzenbergstrasse 6.

Geniki
gratis in franko

Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakekopnih podjetjih itd.

Zahtevaj izrečno:

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehtnice.

19-26